

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
RÉTI FERENC

Szerkesztőség:
II. kerület, Rózsa-utca 7. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája II. ker., Kossuth-tér 13. szám.

II. évfolyam.

Csongrád, 1904. március 6.

10. szám.

Kérelem olvasóinkhoz.

Hogy azon kedves fogadtatásért, melylyel olvasóink lapunkat vették, szívből köszönetet mondjunk, elhatároztuk, hogy húsvétra mellékletet adunk, melyben olvasóközönségünk szellemi téren találhat adhat egymásnak, amennyiben verset, rövid prózai dolgozatokat, elmés mondatokat vagy egyéb elmefuttatásokat örömmel veszünk tőlük húsvéti mellékletünkbe. A dolgozatok beküldésének határideje f. hó 16-dik napja.

Szerkesztőség.

Ártéri adó leszállítás.

Lapunk megindítása alkalmával egyik főfeladatul tűztük magunk elé, csekély erőnkkel azon célnak megvalósítására is közzehatni, hogy az ármentesítésekől származó új adóterhünk, az ártéri adó leszállíttassék legalább oly mérvben, hogy felsziszzenés nélkül elviselhető legyen.

Ha jól emlékezünk felvetettük az eszmét, hogy konvertáltatni kellene a társulati drága kölcsönöket oly módon, hogy azok csekélyebb kamatú, hosszabb lejáratú törlesztéses kölcsönökké volnának átváltoztatandók.

És ezen cél elérése tekintetéből, az államot tartottuk hivatottnak arra, hogy a vizitársulatok ezen nagy érdekeik érvényesítésében, álljon segélyére és támogatására.

Újabban pedig egy más, szintén egészséges eszme, egészséges és rendszeresen ki is dolgozott oly vizitársulati bankszervezetnek tervéről nyertünk tudomást, a melynek megvalósulása esetén, úgyszólván a vizitársulatoknak önerejével segítve lenne a bajon.

Ez az eszme a törökbecsei ármentesítő és belvizszabályozó társulat igazgató-főmérnöke, Szilágyi Zsigmondtól eredt, amelyet a múlt évben az összes hazai vizitársulatokhoz megküldött oly célból, hogy támogassák és annak keresztül vitelét kérelmezzék a saját részükről is a Tiszavölgyi társulatnál.

Szilágyi terve főbb vonatkozásaiban a következő lenne:

Alakítsanak az ármentesítő társulatok, egy, minden nyereséget kizáró és egyedül a társulatok és az öntözés hiteligenyei kielégítésére szolgáló pénztintézetet, illetve szövetkezetet, amely hivatva lenne ugy az eddigi tartozások konvertálására, valamint a további szükségletek kielégítésére.

Annak igazolására, hogy a hitelintézet alkotása pénzügyileg nagy előnyöket tartalmaz, számadatokat sorolt fel a tervező, melyek szerint a hitelintézet az általa lebonyolítandó kölcsönökre 75.000.000 frt ért. zálogleveleket bocsátana ki, melyek 4%-ot kamatoznának és melyekkel a vizitársulatoknak különböző pénztintézeteknél fennálló 87.859.702 frtnyi kölcsöntartozá-

saikból még fennálló összegek kiegyenlítették.

Kimutatja azután, hogy az említett alapon szervezendő közös pénztintézetnek alapításából 31.558.791 frt 51 kr. haszna lenne a vizitársulatok közös pénztintézetének.

A Tiszavölgyi társulatnál tárgyalatott is azután Szilágyi indítványa, sorsa, azonban, mint minden más hasznos indítványnak, mely a nagyok zsebérédekébe ütközik, az lett, elütötték azon hamis indokolással, miszerint a jelenlegi pénzvviszonyok nem alkalmasak a tervezett vizitársulati pénztintézet felállítására.

Részünkről azonban nem akarjuk hinni, hogy Szilágyi ezen gyakorlati és üdvös terve örökre elhalt volna. Majd fel fog még az támadni! . . .

Közgyűlés.

Folyó évi február hó 26-án tartotta Csongrád község ez évi első közgyűlését, mondhatni azonban, hogy nem a legnagyobb érdeklődés mellett, amennyiben 40 képviselő közül csupán 19 volt jelen.

Napirend előtt Réti Ferenc, lapunk felelős szerkesztője, intézett kérdést a községi előjárósághoz az iránt, hogy mi sorsa lett azon indítványának, hogy a kántori s harangozó javadalom rendezése s megállapítása tekintetében a megyés püspök úr felkéréssek.

Az előjáróság válasza az volt, hogy a megyés püspök úr a harangozó javadalma ügyében olyformán intézkedett, hogy javaslatára a helyi plébánost hívta fel. Határozatul pedig az hozatott, hogy a községi képviselő testület magáéva tette Réti Ferenc indítványát, s felirattal él a megyés püspökhöz, hogy a kántori javadalmak és illetmények tekintetében is intézkedjék.

Szótemelt még Réti Ferenc azért is, hogy a Szentháromság téri ártéri kútnál a lámpa — mely egyedül világítja meg Csongrád község bel- és külterületét — miért távolított el? Határozatul hozatott, hogy egy kívülről szegessodronnyal bevont lámpa fog oda sürgősen felállíttatni.

A tárgysorozat első tétele alatt abban határozott a képviselő testület, hogy a pénztári felesleget melyik takaréktárba helyezze el; 16 szóval 4 ellen kimondotta a képviselő testület, hogy a Csongrád városi takarékpénztárba helyezze el.

Az aranyvizet és bökényaljon létesíteni szándékoló gyümölcsös és szőlőtelephez a földmivelési miniszter a segélyt megtagadta. E tárgyban Réti Ferenc azon indítványa lett elfogadva, hogy a telep létesítését a képviselő testület elvben fentartja s utasítja a községi előjáróságot, hogy a szőlővesszők és gyümölcsfákat már most szerezzék be, illetőleg azok beszerzését biztosítsa s újból felír a földmivelésügyi miniszterhez. Ezen határozat azonban részben ma már túlhaladott, mert mint arról lapunk más helyén megemlékezünk, a földmivelésügyi miniszter a község kérelmét részben teljesítette.

A tanyai iskolák létesítése tárgyában kelt 109.889/903. számú belügyminiszteri rendelet, mely a községet tanyai iskolák sürgős felépítésére kötelezi — érdemlegesen tárgyalható nem volt s így annak tárgyalása az áprilisi közgyűlésre halasztatott.

Gutpintér József és társai azon kérelmét, hogy a homoki kápolnától délre Gutpintér Mátyás tanyájáig terjedő útrészlet kiagyagoltassék, a

képviselő testület többsége teljesíthetőnek nem találta.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának azon határozatát, melylyel a bökényi csatorna eladása felett kötött szerződést jóváhagyja a képviselő testület tudomásul vette.

Tari Mihály volt hidmesternek a községi előjáróság azon határozata elleni felelőszóval, hogy mult évi november és decemberi fizetését tőle megtagadta, a képviselő testület elutasította, mert felelőszóval november 7-től szolgálatot nem teljesített. Ugyancsak elutasította Benke T. János azon kérelmét is, hogy a Vasút-utcában levő házhoz a község dobogót létesítsen.

Helyet adott a képviselő testület a szegedi m. kir. fa- és fémipariskola igazgatósága ama kérelmének, hogy az ott létesített 240 koronás ösztöndíjat, melyből a drágább viszonyok folytán egy tanuló el nem látható, 286 koronára emelje fel. Kikötött azonban, hogy ezen ösztöndíjban csak csongrádi illetőségű szegénysorsú tanuló részesülhet.

A községi számadások átvizsgálására a bizottság tagjaiul Horvát Mátyás, dr. Nagy Sándor, ifj. Szabados József, Blázsik Mihály és Kókai István községi képviselők küldettek ki.

Elutasította Trungel Imre azon kérelmét, hogy a Rózsa-utca 1. sz. a. házában keresztül vezet vizlevezető csatornát a község beburkoltassa. Ellenben Sági János borfogyasztási adójából 7 koronát törlesbe hozott, mivel az helytelen kirovásból származott.

Feliratot intéz Réti Ferenc indítványára a képviselő testület a községi állatorvosi állás betöltése tárgyában kelt földmivelésügyi miniszteri rendelet megváltoztatása iránt, mert Csanytelek székhelylyel a megye Csanytelek, Felgyő és Tömörkény községekre kiterjedő körrel új járási állatorvosi állást szervezett s így a csongrádi járási állatorvosi állás hatásköre csak Csongrádra szorítkozik s így egy városi állatorvosi állás szervezése felesleges.

A csongrád-szentes-orosházi vasút engedélyezésének azon kérelme, hogy a kiépítésnek biztosítására a község 30.000 korona névértékű törzsrészenyt vegyen át, ez alkalommal tárgyalható nem volt, annak tárgyalása a f. hó 18-án tartandó közgyűlésre tűzött ki.

Hely adott lapunk kiadói azon kérelmének, hogy a községi nyomtatványok a három helybeli nyomdában egyenlő arányban szereztesse-nek be.

Neuschwender Lajos azon kérelmét, hogy az 1903. évről fennmaradt 364 K 30 f hasznosbér lefizetése iránt neki halasztás adassék, a községi képviselőtestület elutasította s utasított az előjáróságot, hogy amennyiben nevezett azt 8 napon belül le nem fizetné, a bérletet mondja fel s a hátralékos összeg behajtása iránt intézkedjék.

Elhatározta a képviselő testület, hogy a tiszai hajóhid fenyőfa pilótáit keményfával cseréli ki s elfogadta Reismann Herman kisvárdai lakos azon ajánlatát, hogy a 15—18 méteres tölgyfa pilótát darabonként 200 koronáért szállítja s leszállítják a túloldali hidfőt 60 centiméterrel s ilyenformán tennék járhatóbbá a hidat kis viz idején. Arra ugyan nem gondolt sem az előjáróság, sem a képviselő testület, hogy a hidfőnek 60 centiméterrel lejjebb szállítása által meg nagy viz idején lesz a hid járhatatlan. A túloldali meredekséget nem a hidfő leszállításával s újabb pilóták beállításával kell mérsékelni, mert az újabb pilótákat a jég mielőbb elviszi s nem is segít vele, mert azt a pilótát most bakhajó helyettesíti s akkor a bakhajó kitolatik onnan. Ott leszünk, a hol voltunk. Helyes megoldás az lenne, ha a külső s lejjebb nem szállítható oszlopok cseréltetnének ki tartályok befogadására szolgáló bevágásokkal. Így tehát mintegy 1200

korona haszontalan kiadástól megkímélhetnék magukat; de hát rendszerint így szoktak ott intézkedni, hol az ellenvéleményt meg nem tűrik!

Molecz Nándor számítást 6 heti szabadságot kapott.

Hálás köszönettel vette tudomásul a képviselő testület a megye azon határozatát, hogy a munkás lakások létesítéséhez egy munkás lakás építéséhez 300 korona kamatmentes és 150 korona 4 százalékos kamatú kölcsönt hajlandó engedélyezni. Dr. Csathó Zsigmond főispánnak s Cicatricis Lajos alispánnak a munkás lakások ügyének felkarolásáért a képviselő testület köszönetet szavazott, egyben oda módosította előző határozatát, hogy a telek ára, 200 korona 10 év alatt kamatmentesen lesz visszafizetendő.

A munkás lakások ügye kezelésére dr. Nagy Sándor, Góg János és Huszka János képviselők közül álló bizottságot alakított.

Jóváhagyta az eddigi esendőrkaszánya épületének évi 800 koronaért történt újabb 6 évre eszközölt bérbeadását.

Berkes Mihály és társai kérelmére hajlandó megengedni, hogy a Holt-Körös medrén töltést húzzanak át, ha a víz esetleges felgyülemése miatt okozott esetleges károkat felelősséget vállalnak.

Helyesbítését rendelte el gróf Károlyi Sándor adójának, amennyiben az tévesen lett megelőzőleg kiírva s így 49 K 90 fillér többlet pótlólag lett kiróva.

Megállapított 600 korona fuvardíjat dr. Schwartz Izsó állami trachoma orvosnak a tanyai lakosok gyógykezelésére.

Elhatározott, hogy 26 házhelyet nyilvános árverésen fog eladatni, mert a házhelyek iránt nagy a kereslet.

Járdát készített a vágóhidhoz s kiköveztetni annak udvarát, mert az a sártól megközelíthetetlen s ndvara sem használható.

Elutasította Borí András halászati haszonbérlet kérelmét, melylyel a bérlet alól magát felmentetni kéri.

Szaporítását határozta el a rendőrségnek, — amennyiben a létszámot 2 gyalogrendőrrel és 2 hivataloszával felemelte.

Teljesítette Ludrovai Tóth István kérelmét, amennyiben megengedte neki, hogy a birtokát szelő 3 dűlőutat saját költségén kiagyaltassa.

Ezután több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés befejezést nyert.

Panasz.

A képzelet suhogó szárnyán
Eljöttem hozzád kedves leány;
Eljöttem a sírod elébe . . .
Hogy elmondjam lelkem panaszát,
Mi utat tör a sírhanton át
S lehallik sírod éjjelére.

Beteg vagyok; fáj, sajog szívem,
Mert . . . te voltál nekem mindenem.
Napról-napra fogy az életem,
Egy titkos hang mintha mondaná:
Letesznek, beteg, a föld alá,
Ne keseregj hát a végzetem.

Zsibbad az elme, karom gyengébb,
Kebemben mély fájdalom ég
S mire beköszönt a kikelet,
Földi hazán túl fogok lenni,
Hogy ott veled, hol nem fáj semmi:
Bevégezzem e bús életet.

Sándor Endre.

Korcsmárosom tragédiája.

(Vig elbeszélés.)

Írta: Beck József.

Mikor még az iskola kínos éveivel küzdöttem, távol lakván szüleimtől, egy kisebb forgalmú korcsmában fogyasztottam el ebédeimet és szerény vacsoráimat. A helyiség meglehetősen csinyly volt berendezve, s meglehetősen csinos volt a korcsmáros 18 éves Piroska leánya is. Volt ott mindig minden; abrosz, szájkendő, só, csak pecsenye nem. Mikor 1 óra után büszkén nyitottam be az üzletbe, Piroska már mosolyogva közelgett felém a szokott hatalmas tányér paszuly-

Hogyan lehet a községi kört megalakítani?

Olvasóink emlékeznek, hogy pár héttel ezelőtt arról írtunk, miszerint megkellene alakítani a községi kört. Erre vonatkozólag egy cikket kaptunk, amelyet itt közlünk.

Aki távolról szemléli Csongrád község közéletét, azt nagyon kellemetlenül fogják érinteni azok a tudósítások, amelyeket a helyi lapok híreiből olvas a közönség.

Egyszerűen bámulatba ejti az embert, hogy a helyi lapokban állandóan, évnegyedenként ismételtel történhetnek a közönség érdekében olyan felszólalások, — amelyekre sem a közönség, sem az előljárási nem is vet ügyet.

Megjegyeztem magamnak, hogy olyan dologgal sem törődik semmit a közönség, mint a főterem levő ártézi kút lámpájának helyreállítás.

Ez már csak elég szerény kívánság, a közbiztonság érdekében — s éveken át haszontalan sürgették a helyi lapok, majdnem minden hónapban, hol egyik, hol a másik helyi lap írt róla, a közönség és előljárási figyelmét felhívta rá — minden eredmény nélkül.

Akár a falaknak beszéltek volna.

Végre e lap szerkesztője a közönség köréből szóvá tette ezt a közgyűlésen. Valahára tehát odáig jutott a dolog — hogy szóba hozták!

Nohát, ez azt jelenti, hogy Csongrádon nincsen közélet. Itt a közérdekű tárgyakkal semmit nem törődnek. Látszik ez a közgyűléseken is — amelyek arról nevezetesen — hogy a 40 képviselő nem szerezhet ismeretet az előadott tárgyak és ügyek állásáról — nemhogy alaposan hozzá lehetne szólni. Hiszen minden egyes ügyet át kellene tanulmányozni előbb, információt szerezni arról, hogy tényleg hogyan áll az ügy, míg ma csak annyit tud a képviselő testület a tárgyalásra bocsátott ügyekről, amennyit a községi előljárási valamelyik tagja — mint előadó — elmond, hogy tájékozta a képviselő testületet.

Csakugyan nevetséges állapot: mert senki sem áldozhat magának időt, hogy bemenjen a városházára minden közgyűlés előtt és előkérje az összes közgyűlési darabokat s azokat áttanulmányozza, hogy az ügyekről teljes felvilágosítást nyerjen.

Ezért tehát nagyon szükséges lenne, ha Csongrád községe közönsége is érdeklődne a közügyek iránt — s megalakítaná a községi kört néhány ügybuzgó férfi.

levessel (ez volt a kedvenc levesem), meg a többi enivalóval.

Ebédeimet egy-egy kedves megjegyzéssel szokta fűszerezni. (Igy tehát kétszeresen megfűszerezett ételeket ettem.)

Nagyon figyelmes volt irántam.

— Kovász úr, tintás az orra.

S én letörültem a tintás orromat.

Igy volt az mindig. Ha szomorú voltam, felvidított. Ha bosszús voltam, lecsendesített. Ha beteg voltam csókkal gyógyított, mely gyógyító balzsamként hatott sebemre. Nos igen! Megcsókolt! Ó volt mindenem! De sok keserű mártást fogyasztottam édesen és mennyi édes tésztát keserűen! . . . Ismerte lelki s természeti világomat tökéletesen; tudta, hogy ideges vagyok.

Egy reggel mikor felébredtem, eszembe jutott Piroska s még az iskolába mentem, megrakodva könyvekkel — búval és örömmel is — arra a tényállásra jutottam, hogy tulajdonképpen mi szerelmesek is volnánk. Délben meg is kérdeztem: — Mondja csak Piroska nagysám, tudja kegyed, hogy mi szerelmesek vagyunk?

Piroska elpirult s szemlesütve, halkán felelte:

— Nem.

— Nem? Hát tudja meg ezennel Piroska kisasszony (ekkor már a széket kirugtam magam alól), hogy mi szerelmesek vagyunk. Szerelmesek, mint Romeo és Julia. Én vagyok Romeo, maga Julia! Érti?! Maga Antonius, én Kleopatra! Maga Rosenkranz, én Gildenstein! Érti?! En olyan szerelmes vagyok magába, mint Weiner és Grünbaum egymásba! Esküdjön hűséget, mint én esküszöm! Óh, hisz álom e szerelmem! Piroska könnyezésbe tört ki.

Negyven emberből áll a képviselő testület: tehát elég lenne, ha ez a kör is tíz-husz érdeklődő és ügybuzgó emberből alakulna meg — akiknek tagjai közé néhányat az adófizető nem képviselő polgárok közül beválaszthatnak.

Erre pedig nem kell sok lóvás-futás, nagy szónoklatok és egetrendítő hatalom.

Egy iv papirosra bocsássa ki e lap szerkesztője a meghívót. Hívja meg azokat, akik vele egy nézetben vannak Csongrád közügyeit illetően — pártpolitika kizárásával — és meg van alakítva a községi kör, amelybe életet fog lehelni egy lelkes, munkás ember vezérlete, bizonyosan.

A körnek minden közgyűlés előtt össze kellene jönni és a tárgysorozatot megvitatni, a felszólalókat kijelölni, a tárgysorozatból kimaradt közérdekű ügyek felvétele iránt javaslatokat benyújtani lenne nagyon szép és üdvös feladata.

Szombathely, Eperjes, Miskolc ilyen módon szervezett közhasznú akciónak köszönheti felvirágzását.

Az ilyen összejövetelekre mindig kellemesen emlékszem vissza. Az ilyen gyűlések után rendszeren együtt maradt a társaság — s az előkelő társadalmi állású honorációsok és egyszerű iparosok, kereskedők, polgárok közt egy testvéries kapocs létesült, amely valóságos szeretettel ölelt fel minden közügyet — míg azelőtt ott se törődött ezekkel a közönség.

Meg kell tehát alakítani a községi kört minél előbb.

Miután a magunk részéről is nap-nap után arról győződünk meg, hogy a községi közélet előbbrevitele és a községi közigazgatás hatóságos ellenőrzése tekintetéből a „községi kör“-re égető szükség van, annak létesítése iránti mozgalmat mielőbb megfogjuk indítani.

Szerkesztő.

HIREK.

— **Helyettesítés.** Schubert Julia áll. tanítónő betegeskedése folytán szükségessé vált helyettes tanítónői állásra a vall. és közoktatásügyi min. Karner Irén okl. tanítónőt bizta meg helyettesül.

— **Március 15.** A dicsőséges napok emlékezete föl-föltjul minden év márciusában, hogy ünnepeljük a szabadság hajnalhasadását s hagyjuk unokáinknak örökül — a hazaszeretetet. Városunk hazafias lakossága is ünnepel március 15-én s a körök, egyesületek társas összejöveteleket rendeznek e napon.

— De az ég szerelmére Kovász úr! Mit akar tulajdonképpen?

— Önt! ordítottam a magas C-t kivágva.

Csönd . . . Még egy oktávval nagyobb csönd . . . Kínos csönd . . . Végre én szólaltam meg:

— Feleljen kisasszony azonnal, mert ideges leszek s ha én . . .

S ne hogy ideges legyek:

— Hát legyünk egymáséi, nem bánom, felelte diadalmasan.

Menten összecsókolódtunk volna, ha hirtelen be nem lép az üzletbe egy állatszeliadó, aki éppen reklám-céduláit hordta körül a városban.

— Óh! te az állataidnál is nagyobb vadállat! mormogtam fegyelmeztetve az állatszeliadó után.

Az állatszeliadó rögtön távozott, de mi még sokáig négy szemközt maradtunk s halkán csüngtünk egymás tekintetén, míg Piroska atyja, a jó öreg Pityóka Róbert pocakos alakja fel nem tűnt a láthatáron. A konyhából gurult be.

Pityóka bácsi már 23 év óta méri a habos sört, a szóda fröcsösöt s dobja ki boltjából vásárnaponként a smucig vendégeket. Az üzlet elég jól ment. Diákok, adóhivatali rapidíjasok, jogászok s ilyenféle emberek voltak a korcsma törzsvendégei. A törzsnek egyik tagját természetesen, képeztem én is.

Minden rendben lett volna, csak egyszerre Pityóka néni beteg lett s így Pityóka bácsi az üzlet ügyeivel-bajaival nem törődve, felesége ápolására adta minden idejét. Am ezt megérezte az üzlet menete is. Végre Pityóka elhatározta, hogy a rossz üzletmeneten egy kompánista által fog segíteni, aki majd vele együtt részt fog venni az üzlet vezetésében s osztozik annak gondjaiban. De a gondos apa úgy akarta elintézni az ügyet, hogy férjhez adandó leányát a leendő kompánista feleségévé fogja tenni.

— **Iskolalátogatók.** A járási főszolgabíróság az iparos tanonciskolák látogatásával Klein Ferenc, Bagossy József és ifj. Heringer Ferenc iparhatósági tagokat bízta meg.

— **A csongrádi keresztény gőzmalom részvénytársaság** ezeltől 14 nappal összehívott közgyűlése elhalasztott a mai nap d. e. 9 órára Sóllya Gyula és több részvényes indítványára, akik a bemutatott zárszámadást kellően részletezettnek és igazoltnak nem találták. A kifogást tett részvényesek a vizsgálatot, mint halljuk, befejezték és úgy találták, hogy a malom ügyeinek igazgatása helyesen és rendben eszközöltetett a lefolyt évben. A zárszámadásból, valamint a mérlegből szerzett tapasztalatok nyomán mi is azon hitben vagyunk, hogy a részvényeseknek érdekében áll, hogy az eddigi ügybuzgó igazgatóságot továbbra is megtartsák. Amennyiben tehát esetleg való lenne az, hogy igaz ok nélkül, egyes részvényesek visszavonásokat akarnak — magánérdekből — szítani a társaság körében, az ellen foglaljanak állást a részvényesek a közgyűlésen.

— **Kaszinói estély.** Folyó hó 27-én tartotta a kaszinó fényesen sikertűlt estélyét, melyen a vidék is különösen szép számmal képviselve volt. Mondanunk sem kell, hogy a szépen sikerült estély a rendezőség ügybuzgóságának s különösen dr. Boér Antal főorvos odaadó fáradozásának tulajdonítható. Szinte visszatérni látszott a régi patriarchalis élet, a midőn fesztelen jó kedvvel mulattak elődeink az akkor még nem valami kényelmes termekben. Kívánatos, hogy ez a szép mulatság időről-időre megismétlődjék s a társadalmi széthúzásnak még csirája is kiirtassék. A hajnal pirja az estélyen megjelenteket még vig táncban köszöntötte. A jelen volt hölgyek névsora a következő: Asszonyok: Bódi Eleménné és nővére (Felgyő), Bozó Mihályné, dr. Buk Hermanné, Csernus Sándorné, Farkas Béláné, Cs. Forgó Józsefné, öz. Gaal Józsefné (Szentés), dr. Grósz Arnoldné, dr. Heinrich Istvánné, Komjáthy Mórné, Kovács Eleménné, Lajos Györgyné, Mátéffy Kálmánné (Szentés), dr. Nagy Sándorné, Nyíry Gyuláné, Piroska Istvánné, Rosenberg Edéné, dr. Sörös Miklósné, dr. Szarka Mihályné, dr. Schwarc Izsóné, Tasnády Imréné, Ungváry Józsefné, Vannay Ferencné, Várady Lajosné (Szentés), Vladár Sándorné, Wiesner Lajosné, öz. Zelenka Jánosné. Leányok: Boér Rózsika, Borsos Rózsika, Bozó Annuska, Csernus Ilonka, Farkas Ilonka, Fekete Mariska, Herke Janka, Herke Jolánka, Kádár Emmuska (Hódmezővásárhely), Király Ilonka, Kemény Amália, Mátéffy Ilonka (Szentés), Nagy

Mariska, Ruttkay Aranka, Rosenberg Rózsika, Szathmári Janka, Szathmári Józsa, Vári Teréz, Végh Vilma.

— **A színészet ügye nálunk.** Gróf Festetich Andor, az országos színészeti felügyelő az iránt kereste meg városunk előjáróságát, hogy az alakítandó színkerületbe a község is lépjen be. Még eddig, legalább úgy tudjuk, az előjáróság nem intézkedett, hogy az ügyet a képviselő testület elé vigye s ott az előnyös ajánlatot elfogadásra ajánlja; de remélhető, hogy a színészet ügye minél előbb napirendre kerül s a község érdekét tekintve kedvező megoldást nyer. Egyébként arra is lehetne már gondolni, hogy a nyári szinkör miképpen alakítsák át, hogy rendeltetésének betöltésére alkalmas legyen, mert ha rendes színházépületünk van, akkor a vidéki jobb szintársulatok örömmel látogatnának el hozzánk, mert tudják, hogy Csongrád intelligens közönsége hálás színházlátogató mindenkor. Mert az, hogy a Műkedvelő és Daloskör, tekintettel a napirenden levő nézeteltérésekre, valamikor színházépületet emeltesse Thália papjainak, még gondolatnak is merész.

— **Szövetkezeti gyűlés.** A csongrádi fogyasztási szövetkezet f. hó 27-én d. u. tartja az állami polgári fiúiskolában ez évi rendes közgyűlést.

— **Rendet kérünk.** Vasár- és ünnepnapokon a főutcán és a városháza környékén, sőt a nagykapu alatt is oly csoportosulások vannak, hogy a gyalogforgalmat megnehezítik, sokszor lehetetlennek teszik. Felhívjuk tehát a rendőrség figyelmét eme rendellenes körülményre s kérjük, hogy amennyiben a felszólalás jogosult, a panasz okát megszüntetni sziveskedjék oly módon, hogy a nagykapu bejáratnál jobbra és balra eső térre szoktassa azon lakostársakat, akik vasárnap a város közháza előtt szoktak csoportosulni.

— **Purim.** A héten volt az izraeliták purim ünnepe. Törtévény ugyanis, hogy a nagy Ahasverus király álnok tanácsadója, Haman, megharagudott a szép Eszterre, a király feleségére, s emiatti haragjában a zsidóság kiirtását vette fejébe. A királynak azonban tudomására jutott a gonosz szándék s azért rendeletbe adta, hogy akik a zsidókat megtámadják, azokat a zsidók öljk meg. Ez okon a zsidók mintegy 60 ezer embert gyilkoltak le. Azután nagy örömmünnepet ültek s egymásnak ajándékok küldözgetésével kedveskedtek. Az ajándékozás neve schlachmone. Purimkor a módosabb zsidóházaknál bárki kedves vendégül láttatik.

— **A tolonc — másodsor.** A Csongrádi Műkedvelő és Daloskör az elmúlt vasárnap — közkívánatra — másodsor is bemutatta „A toloncz”-ot. Az előadás — Kontra kivételével — a február hó 21-diki szereposztással folyt le, miért is külön csak Patyi Antal (Kontra) szerepéről emlékezzünk meg, elmondva róla, hogy a „vice Kontra” a betanulás idejéhez mérten igen jó imitátora volt az eredetinek. A

többi szereplőkről általában a multkori jót, sőt egynemelyikéről jobbat is mondhatnánk, ha olykor-olykor nem túlrögződött volna vissza az a sajnálatos körülmény, hogy a „közkívánat”-ban a csongrádi község tanúsított a legkevesebb közönséget. **Aspis.**

— **A Tisza-köröszugi ármentesítő és belvizszabályozó társulat,** miként lapunkban már említettük, legutóbbi közgyűlésén takarékosági okokból beszüntetendőnek határozta az igazgató-főmérnöki és számtiszt-pénztárnoki állásokat és ezeknek munkakörét az újonnan szervezett igazgató és mérnök között osztotta meg. A földmívelésügyi miniszter azonban 112.447 V. 2. 903. sz. a. rendeletével nem hagyta jóvá a közgyűlés határozatát. Mindezekre egyelőre csak az a megjegyzésünk, hogy a miniszteri rendelet sérti a társulat önkormányzati jogát és olyat tilt, amit a törvény világosan megenged. Mert a törvény szerint az igazgatói és mérnöki állások elkülöníthetők, amint ez tényleg sok társulatnál ma is gyakorlatban van. Miért is tekintettel arra, hogy a társulati közgyűlés által alakított újabb szervezet pénzügyi szempontból előnyös, attól a közgyűlés a miniszteri rendelettel szemben is aligha fog eltérni.

— **Közgyűlés.** Csongrád község képviselő testülete f. hó 7-én d. e. 9 órakor rendes közgyűlést tart.

— **Megint Hegyi.** Csak nem akar ez a név letérni a napi rendről, mert elvéve bár, de találkozunk még vele. A hivatalos lap közli, hogy a szeminárium alapja, mint néhai Poroszkay Péter volt váci prépostkanonok örököse 6000 korona s járuléka iránt pört indított az ismeretlen helyen tartózkodó Hegyi Antal plebános ellen s a pör sommás tárgyalása f. hó 29-én tartatik meg a váci kir. járásbíróóság előtt.

— **Hamar kezdik.** Véres s majdnem halálos kimenetelű inasveszekedés folyt le f. hó 4-én délelőtt 9—10 óra között a Csemegi Károly-utca sarkán. Ugyanis ott találkozott Páska László tömörkényi születésű 17 éves kovács tanonc, Kohn Sándor tiszakürti születésű 14 éves kereskedő tanonccal. Páska állítása szerint Kohn őt többször s ez alkalommal is „Páska kellek nekéd táská” szavakkal csúfolta, miért a nála levő kötéllel rávágott. Állítólag erre Kohn zsebéből ollót vett elő, amivel Páska kezén könnyű karcot ejtett. Páska ezután kését vette elő, állítólag hogy vele Kohn megijessze. Dulakodás közben azonban Páska kése Kohnnak az oldalába került s ott olyan mély sebet ütött, hogy kevés híja, hogy a szívébe nem ment. Kohn lázas betegen fekszik s baja esetleg komolyabbra is fordulhat. Páskát a rendőrség a tett színhelyén elesipte, kihallgatás után azonban szabadon bocsájtották. Páska László Simon Sándor iparos, Kohn Sándor pedig Bloch Adolf kereskedő tanonca.

— **Daltársulat.** Ma este a Magyar Király szállodában Bodrogi Géza daltársulata fogja szórakoztatni a közönséget.

— **Karótolvaj.** A szőlőhegyen, így téli időben, nagy kelete van a karónak — tűzre. Híjában örökődik a esősz kétszeres éberséggel, még is nagy ritkán sikerül neki a karótolvajt megcsipnie. F. hó 3-án éjjel azonban Surányi Rókus hegyőr Szőlősi János tanyai lakost ilyenmő foglalkozásban akkor lepte meg, mikor 200 drb karót kötete kötve igyekezett elszállítani. A rajtavesztett karótolvajt feljelentették.

— **Birkózásból verekedés.** Szabó Kálmán és Török Péter, hogy kimutassák ki az erősebb, Binét koresmája előtt birkózni kezdtek. Egy darabig csak emelgették egymást, majd tűzbe jöttek s olyan takaros verekedést rögtönöztek a szép számmal egybesereglettek örömeire, hogy a páros viaskodásban ritkítja párját. Kihágás miatt feljelentés tétett ellenük.

— **Aki kertjét szereti, szép virágokat és kintű konyhakerti terményeket akar,** az fedezze magiszükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. magkereskedésében Budapestben, Rotenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általános ismert, világhírű, kintű magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágudonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

— **A földmívelésügyi miniszter adománya a községnek.** A földmívelésügyi miniszter részben végre mégis teljesítette a község azon kérelmét, hogy a községet a gyümölcsös létesítésénél segítyezze, amennyiben 3050 drb gyümölcsfát da-

S most kezdődik koresmárosom tragédiája. Pityóka jelszava ez volt: „Mutató figura, csinos, erőteljes, élelmes embert, aki hatalmat, tekintélyt tudjon szerezni, s szükség esetén egy egész lumpoló kompániát kitudjon hajigálni”.

Igen ám, csak hogy Piroskának is megvolt a maga jelszava, amelyben ugyan nem volt szó sem a halálról, sem a megadásról, csak 2 szó volt, hogy: ügyes, művelt fickó!

S ki lett volna erre alkalmasabb, mint én? Egy este, vacsora után, mikor a „Hiradó”-t olvastam, megszólal Piroska:

— Tudja mi az ujság?

— Nem, feleltem kíváncsian.

— Nagy ujság van. A papa egy kompánistát keres az üzlethez s már ki is szemelte. Azt mondja, hogy csak azzal fog társulni, aki az üzletnek a felét, engem pedig teljesen elvesz. Igen, aki engem feleségül vesz.

Piroska szemeit könyfátyol takarta.

— Feleségül vesz?! No az majd meg is vesz! ordítam megdöbbenve.

— Azt a klasszikus pimaszt szeretném én látni!

— Ugyan Kovász úr, térjen az eszéhez. Ne legyen ideges.

Rögtön az eszemhez tértem.

— No hát Piroska, megfogom én mutatni magának, hogy az én feleségem lesz, mert olyat fogok művelni, amelyet még nem látott vén Európa népe. Ha kell, a Kárpátoktól az Adriáig minden kompánista koresmárossal felveszem a harcot. Birokra szállok minddel!

Többet nem szóltam, hanem fejembe csapva a kalapot, mint az örült, ki letépte láncát, rohantam haza s gondolkodtam a helyzeten.

Regéltem magamnak szép jövőt. Kedves feleséget, aki édessé tudja tenni a paszulylevelem s megmaszirozza a hátamat, ha az majd fájni

fog. Oh, te rejtelmes, sötét jövő! Ki látja terveid műhelyét, ki tudja, mit őrzöl számomra?! Oh... Brrr... Ha én lennék a jövő, ezt így mondanám:

Kedves Kovász! Ifjú vagy, (talán csacsi is?) feleségül kapod imádott Piroskát, akivel majd béreket tetején, hűs tölgy erdők között, lakajos szolgáktól környezve, éled szép világod. Parancszavadra mesebeli törpék hordják fel a finomabbnál-finomabb ételt, italt, a paszulylevelet s a hoszszúszárú pipádat. Minden télen szülővárosomban Baján...

— Szolgálhatnék a baján?... Hivjam talán a mentőket? kérdé rémülten a szobámba betoppanó háziasszony.

Magamhoz tértem s meglepődve feleltem:

— Semmi! Semmi. Miféle mentőkkel? Hát miért kérdi?

— Mert olyan szörnyű hangokat hallottam a szobájából, mely eszembe juttatta azokat a bizonyos hangokat, melyeket a mult héten az állatkertben hallottam, mikor a sógorasszonyommal kint jártam.

Ez valóságos északi sarkká hűtött le.

— Jól van asszonyom. Nem kellene a mentők, csak azt mondja meg, hogy hány óra van?

— Hány óra van?

— Igen.

— Tizenkettő. Az ágyamból ugrottam ki. Az első álpmomat aludtam.

— Úgy? Hisz én is csak álmodtam.

— De ön nagyon hangosan álmodik ám Kovász úr.

Ezzel az asszony távozott s folytatta álmait, én pedig előszedtem a másnapra szükséges könyveket s tanulni kezdtem. De csak tanulni kellett volna. Erre ebben a pillanatban nem voltam képes. Gondolataim örülten kergették egymást...

rabonként 20 filléres árban engedett át a községeknek.

Országos gazdasági kongresszus. A Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete vasárnap (február 28-án) Budapesten, a váci-utcai városháza tanácstermében Szluha István orsz. képviselő elnökele alatt választmányi ülést tartott. A felolvasott igazgatói jelentés szerint a Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete úgy vagytonban, mint tagokban rohamosan gyarapodik és pedig azért, mert az egyesület lelkes akciót fejt ki az általa képviselt gazdasági osztály jövőbeli érdekei körül a merőben hibás törvény revíziójának legerélyesebb sürgetése, a nyugdíj- és segélyügy szervezése stb. által, jelenbeli érdekeit pedig különösen az állásnékülkeknek mielőbbi alkalmaztatásukba hozzá: minden költség nélkül való juttatása által istápolja. A sok ezer magyar család elzüllesztésének megakadályozására vállalkozott egyesület ezen a legutóbbi választmányi ülésen is jelöltá hivatottságának azzal, hogy Merza Márton igazgatója által indítványt tétetett, a mely szerint az országos egyesület tiltakozik az O. M. G. E. által propagált, meglehetősen reakciós ízű, s Bach-korszakra emlékeztető különleges „vizsga” szurrogátumos intézménye ellen és a szerzett jogok tiszta elvének érvényt szerezni akaró országos gazdasági kongresszust hív össze Budapestre — husvét másodnapjára. Ezt az indítványt a választmány egyhangúlag elfogadta és nyomban ki is küldte a szervező- és rendező-bizottságokat. A szerzett jogok megmentésére Magyarország összes gyakorlati gazdasíztjei és a szintén erősen érdekelt földbirtokosok és bérlők is fel fognak hivatalni, hogy a kongresszus súlya a nagy magyar társadalmi érdekeknek megfelelő legyen. A kongresszus védői tisztére az ország több kitünőségét fogják felkérni.

Anyakönyvi bejegyzések

1904. február 27-től március 5-ig.

Születések: Kovács István, Sebestyén Anna, Ökrös Franciska, Csúri Franciska, Lovas Franciska, Varga Mátyas, Megyesi Erzsébet, Kormányos Anna, Viktor Sándor, Lajos Sándor, Kovács Sándor, Deák János, Viglasi Mátyas, Pető fiú, Kovács Rezső Károly, Kókai Franciska, Ornyik Mátyas, Kállai Antal, Nagypál Mária, Mihály Antal, Vas Julianna, Kispataki János, Baranyai Mátyas, Benke István, Ötvös Julianna Gertrud, Barta Franciska, Sándor János Gergely, Menseser Julianna.

Halálozások: Georgiades Jolán 4 év aghártyalob, Lovas Márton 52 év tüdőgümökör, Bakai Mátyas 8 napos ve-

született gyengeség, Horváth Mária 8 napos görcsök, Pető fiú halvaszülött, Oláh Mária 1 hó veleszületett gyengeség, Makai Zsófia 88 év agkor, Kukovec Julianna 31 év has-hártyagyulladás, Deák Viktória 20 év tüdőgümökör.

Eljegyzés: Körömszi Pál Bába Szabó Margittal.

Társszerkesztők:

BLÁZSIK MIHÁLY ÉS SÁGHY MIHÁLY.

Kiadók és laptulajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Magas jutalékkal felvételnek

bármily állású megbízható egyének budapesti bankházban sorsjegyeknek részletfizetésre való eladására, az 1883. évi XXXI. t.-c. alapján. Tőke és kockázat nélkül némi szorgalommal könnyen elérhető havonta 300—500 korona kereset.

Ajánlatok intézendők a „Szerencse Híradó” kiadóhivatalának, postafiók 180, Budapest.

Vizkúrám

Kneip Sebestyén plebános betegségek gyógyításáról írt könyve. Egyetlen család sem nélkülözheti. Kapható a Csongrádi Ujság kiadóhivatalában.

KÉPES LEVELEZŐ LAPOK

a legszebb kivitelben és legnagyobb választékban csak **BOZÓ ÉS JUSTIN** könyvnyomdájában kaphatók.

BOZÓ ÉS JUSTIN KÖNYVNYOMDÁJA CSONGRÁD.

— Ajánlkozik minden a könyvnyomdászat körébe vágó munkák elkészítésére, melyeket olcsó árakért izléses és finom kivitelben pontosan és teljes meglegedésre szállít. —

Vidéki rendelések pontosan teljesítetnek.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kúszó természetű), mert nagyobb része ha megdő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy a legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím: **Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.**

Egy háztartási mérleg és egy üveg eredeti francia parfüm ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktáramból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt **MEXIKÓI EZÜST ÁRÚIMAT**

és pedig

6 darab	mexikói ezüst asztali kését,
6	„ „ „ evővillát,
6	„ „ „ evőkanalat,
12	„ „ „ kávéskanalat,
6	„ „ kiváló desszertkést,
6	„ „ desszertvillát,
1	„ „ mexikói ezüst levesmerítő kanalat,
1	„ „ „ tejmerítőt,
2	„ „ elegáns szalon asztali gyertyatartót.

46 drb összesen csak 6 frt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/2 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

DENKER JÓZSEF központi forgalmi áruháza
BUDAPEST, Hernád-utca 54. sz.

3 forint 40 krajcár

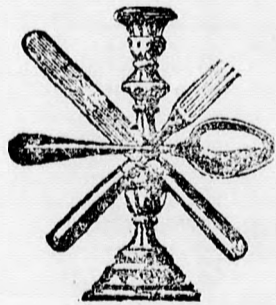
utánvétellel egy vég szépebbé vászon, 6 teljes férfi vagy női ingre, 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással. Számos elismerés.

4 forint 50 krajcár

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 méter divatos szövet, tetszés szerinti színben, kapható:

Denker József-nél

Budapest, VII. Hernád-utca 54.

5 koronáért

küldök 4 és fél kiló (körülbelül 50 darab) kevéssé megsérült finom enyhe **piperezappant**

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jaszmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi

Denker József

Budapest, VII. Hernád-utca 54.

Mintát a nagy forgalom miatt nem küldhetek.

Főzödény, kék zománcozott, kitűnő gyártmány; próbarendelmény 6 korona, 6 fazék és 6 lábas. Utánvétellel küldi

DENKER JÓZSEF központi áruháza Budapest, VII. Hernád-u. 54.

Hirdetéseket

olcsó árért felvesz

a **kiadóhivatal.**

Egyetlen

politikai tanügyi lap, mely a 10,500 korona politikai kauciót is letette, a

NEMZETI ISKOLA

Szerkesztő:

Földes Géza.

Főmunkatárs:

Benedek Elek.

Tíz év óta áll ez a lap a magyar tanárok, tanítók, tanítónők és kisdidovók szolgálatában s ez alatt közönségének szívével összeforrott egészen.

Bátor szókimondás, erős fajszeretet, a függetlensége fel és letelé s teljesen megbízható diskreciója kedvelte igit meg ezt a lapot. S hogy ez ilyen is marad, erre elég biztosíték a szerkesztők multja és egyéni jellege.

A Nemzeti Iskola tizenkét oldal terjedelemmel megjelenik minden szombaton s az előfizetése:

egész évre 12 K
fél évre 6 K
negyed évre 3 K

Előfizetéseket elfogad a

NEMZETI ISKOLA
kiadóhivatala
Budapest, VII.
Rottebiller-utca 5 a.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS HINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!